

ĐỌC LÝ TRẦN TÌNH HẬN

của
NGÔ VIẾT TRỌNG

LÝ TRẦN TÌNH HẬN là một quyển tiểu thuyết lịch sử dày trên hai trăm trang. Sách được mở đầu bằng Lời Tác Giả và tiếp đến là phần Lời Tựa do Tổng Diên viết. Sách gồm 18 chương, không có phần mục lục.

"Lời Tác Giả" giới thiệu về ấn bản lần thứ hai của quyển sách. Ấn bản thứ nhất mang tên TÌNH HẬN và ấn bản thứ hai được đổi tên là LÝ TRẦN TÌNH HẬN. Với tên mới này, độc giả có được một khái niệm về tác phẩm. Sách nói về những cuộc tình, các mối nhân duyên của hai họ Lý và Trần cũng như những thù hận nảy sinh vì sự xếp đặt, ép đặt cũng như sự ép duyên bức tử dưới bàn tay của quan Thái sư họ Trần, người đã tiêu diệt triều đại Nhà Lý lập nên triều đại Nhà Trần.

Chương Thứ Nhất mở đầu câu chuyện đưa độc giả đi vào một làng chài ven biển của gia đình cự phú họ Trần. Tại đây đã nảy sinh câu chuyện lòng của Công tử họ Trần đối với người chị em chú bác ruột là tiểu thư Trần thị Dung. Về sau cô tiểu thư hương sắc này trở thành Hoàng hậu Triều Lý, vợ vua Lý Huệ Tông, một bậc mẫu nghi thiên hạ. Vì yêu người chị chú bác ruột này Trần công tử quyết tâm dành cho được mỹ nhân về với mình. Là Điện tiền Chỉ huy sứ trong triều đình, Công tử họ Trần nghiêm nhiên nắm giữ quyền hành lớn và dần dần chi phối việc triều chính. Khi Điện tiền Chỉ huy sứ trở thành Thái sư, bằng mưu mô và quyền lực trong tay cuối cùng ông lấy được người chị chú bác ruột của mình. Trần Thái sư là người đa mưu túc trí tuy sở học không nhiều. Ông là quan võ rất dũng mãnh và tài ba, trí lược rất cao, không là loại quan võ hữu đồng vô mưu. Đọc Lý Trần Tình Hận của tác giả Ngô Viết Trọng chúng ta thấy được những tình tiết gay cấn trong lời văn đơn giản gọn gàng, không cường điệu không màu mè, đã làm sống dậy những trang sử một cách linh động.

Một điểm đáng chú ý là sách không có phần mục lục. Trong phần Lời Tựa chúng ta chỉ nghe Tổng Diên mở xẻ thể văn và văn thức của tác giả Ngô Viết Trọng. Bước vào Chương Thứ Nhất độc giả vẫn chưa rõ nội dung của quyển sách, nhưng vẫn theo dõi những trang sách kể tiếp một cách lý thú và dễ dàng. Phải ghi nhận lối trình bày như thế này đòi hỏi ở tác giả một suy tưởng sâu sắc biết về con đường dẫn dắt độc giả đi một cách thích thú từ đầu đến cuối trang sách. Lối trình bày này cũng đòi hỏi một sự tự tin khá cao của người cầm bút để nắm bắt được tâm lý người đọc. Bằng văn thức sáng rõ Ngô Viết Trọng sử dụng văn phong có tính cách đại chúng, đó là thành công của ông. Được thấy rõ trong những quyển tiểu thuyết lịch sử khác như Trần Khắc Chung (1), Công Nữ Ngọc Vạn, Dương Vân Nga: Non Cao và Vực Thẳm, đã được độc giả rất ưa thích.

Đọc những quyển sách sử khô khan thường làm người đọc dễ chán nản và rối trí với các tên, tuổi, triều đại, năm sinh và năm mất dồn dập, nhất là khó cho chúng ta nhớ hết được nhân vật nào có liên hệ máu mủ với nhân vật nào. Tiểu thuyết lịch sử của Ngô Viết Trọng cho chúng ta theo dõi được mọi diễn tiến một cách rõ ràng qua bố cục hay, chuyển mạch lưu loát, nên chúng ta thấy rõ vị trí của mỗi một nhân vật. Thấy được liên hệ của các nhân vật sẽ gây thích thú vì người đọc dễ dàng theo dõi mọi diễn tiến, và thấy rõ được tính khí hoặc dụng tâm nếu có của các nhân vật trong truyện.

Không hiểu có phải vì tác giả Ngô Viết Trọng thực sự không khách quan trong khi viết về Trần Thái sư, hay vì lối diễn đạt của ông hay và giỏi, nên đã cho chúng ta thấy được hình ảnh của một Thái sư Trần Thủ Độ loạn luân và độc ác cho dù vị Thái sư này đã có công lập nên triều đại Nhà Trần. Đọc LÝ TRẦN TÌNH HẬN chúng ta thấy rõ nhân vật Trần Thái sư vì muốn đạt mục đích ông đã không từ bỏ bất cứ một trở ngại nào và đối với ông hình như không có vấn đề lương tâm. Một tay ông đã chôn sống nhiều hoàng thân họ Lý. Cũng một tay ông xếp đặt để ép vua Lý Huệ Tông phải nhường ngôi cho con gái là Lý Chiêu Hoàng chỉ mới 7 tuổi. Mục đích cuối cùng Trần Thái sư cần đạt được là lấy ngai vàng từ tay họ Lý dựng nên triều đại Nhà Trần. Ông đã dùng mưu mô đưa cháu của mình là Trần Cảnh mới 6 tuổi vào cung và gả cho Lý Chiêu Hoàng. Rồi chính ông "cố vấn" cho Lý Chiêu Hoàng, vị nữ hoàng độc nhất của nước Việt nhường ngôi cho chồng là Trần Cảnh lúc Lý Chiêu Hoàng chỉ mới 8 tuổi. Nhà Lý bị diệt và Nhà Trần trị vì đất nước kể từ đó.

Những sự kiện lịch sử như trước khi bị bức tử vì sức ép và lòng hãi sợ do quyền lực và mưu lược của Trần Thái sư đưa đến việc vua Lý Huệ Tông đi vào cảnh "quần trí điên loạn" không thể điều hành đất nước, đã phải nghe lời Trần Thái sư nhường ngôi cho con gái mới 7 tuổi. Rồi việc vua phải từ bỏ ngai vàng và xuất gia trở thành sư Huệ Quang. Chưa hết, dụng tâm của Thái sư là chiếm cho được vợ vua. Vì thế sau khi ép vua Lý Huệ Tông nhường ngôi cho con gái, Thái sư không cho phép nhà vua được tiếp tục sống, đã ghé ngang chùa nơi sư Huệ Quang tu hành. Hôm đó nhà sư đang ngồi nhỏ cổ trong sân chùa và Trần Thái sư đã đến và buông lời bức tử nhà Vua: "Nhỏ cổ phải nhỏ tận gốc!". Nhà vua đành phải treo cổ chết sau chùa. Vua mất năm 33 tuổi.

Nhà Vua mất, Trần Thái sư muốn cưới Hoàng Hậu, vợ vua, trước đây là tiểu thư Trần thị Dung, là người tình trong mơ của Thái sư từ thời trẻ tuổi. Quan Giám nghị Trần Đăng Hưng can gián, lỡ lời so sánh ý định này của Trần Thái sư và chỉ trích là vô luân. Hai ngày sau Quan Giám nghị "lâm bệnh bất ngờ" mà qua đời. Những câu chuyện như thế được viết trong các cuộc đối thoại thú dưới ngòi bút của Ngô Viết Trọng cho thấy ngay trong bối cảnh đó, đạo đức luân lý không thắng được kẻ lạm dụng quyền hành thích dùng vũ lực. Đó là những hình ảnh tác giả đã sử dụng để vẽ nên một Trần Thủ Độ trong mắt độc giả.

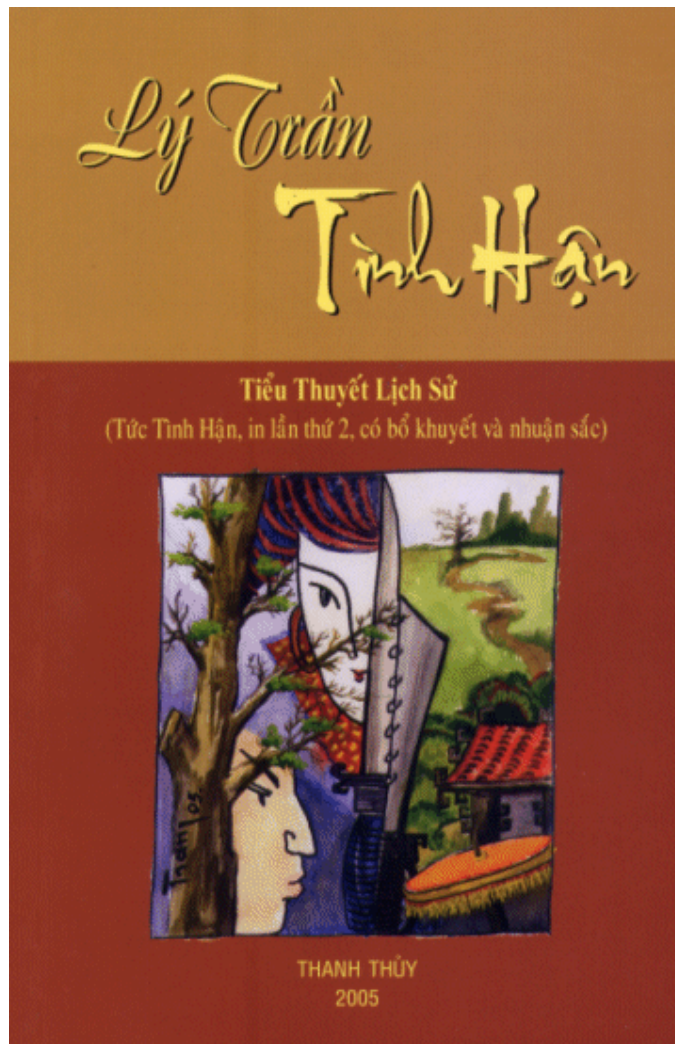
Là một người giỏi võ giỏi mưu lược Trần Thủ Độ đã lập nhiều chiến công trong đời mình. Nhưng giá trị đó đem cân với những việc làm khác của ông, vẫn để lại trong lòng người dân Việt hình ảnh một người tuy có quyền hành trong tay nhưng là thứ quyền lực đạt được bằng sức mạnh và thủ đoạn, không bằng tài năng và nghĩa khí. Một người không giỏi văn chỉ giỏi võ như Trần Thái sư, là một người không học được chữ nghĩa thánh hiền. Ông thành thân nhưng không học được căn bản thành nhân. Vì thế hành động của ông không có đạo đức luân lý. Là đầu mối cho những câu chuyện như ông đã ép duyên giữa anh em chú bác, anh em cô cậu ruột, hoặc bắt ép vua (Trần Cảnh) lấy chị dâu của vua, lúc đó đang mang thai 3 tháng về làm vợ và phong làm hoàng hậu, rồi ông lại buộc nhà vua (Trần Cảnh) phải phế bỏ đương kim hoàng hậu (Chiêu Thánh). Về sau cũng chính Trần Thái sư sắp xếp đem gã Chiêu Thánh cho một bày tôi của vua (Trần Cảnh). Những chuyện ép duyên bức tử và mưu mô soán đoạt ngôi vua của Thái sư họ Trần được trình bày dưới ngòi bút của tác giả Ngô Viết Trọng đã cho độc giả sống lại thời gian của thế kỷ thứ 13 khi lòng dân bất phục đối với cách hành xử vô luân và sự lạm dụng quyền của Trần Thái sư.

Kết thúc những trang sử đầy uất hận căm hờn, của những cuộc hôn nhân và tranh chấp giữa hai họ Lý Trần đã gây nên nhiều thù hận do mưu lược của Trần Thái sư, là thời gian sau khi Trần Thủ Độ đã mất, tác giả nói về chiến thắng chống quân Nguyên mà quân dân Đại Việt đã thực hiện được nhờ **"sự đoàn kết một lòng của toàn dân mà biểu hiện là Hội Nghị Diên Hồng"**. Tiếp đến là lòng tuyệt đối tin tưởng nhau giữa những người lãnh đạo chính yếu, của hai nhân vật đối nghịch liên hệ chí thiết trong vụ tình hận lịch sử đã "coi nhẹ thù riêng, biết đoàn kết để bảo vệ sự sống còn của quốc gia dân tộc. Thật là đại phúc cho dân tộc đại Việt!" (trích LTTH trang 216)

(1) Tiểu thuyết lịch sử TRẦN KHẮC CHUNG đã được giới thiệu trước đây trên Khoaahoc.net <http://www.khoahoc.net/baivo/uyenhanh/070509-gtsachtrankhacchung.htm>

UYÊN HẠNH

Tháng 8 năm 2010

Mua sách xin trực tiếp liên lạc với tác giả qua Email: trongngosacto@yahoo.com